

АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБРОБЛЕНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ПОДАТКОВІЙ СФЕРІ

Ганна Крюкова, студентка групи ФБС-1-16

Керівник: Олександр Карамушка, к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Інформаційні технології доволі швидко ввійшли в побут як звичайних українців, так і організацій різноманітного напрямлення, серед яких і фінансові. Варто зазначити те, що створення та введення в дію інформаційних технологій у фінансово-економічній діяльності має певну специфіку. Так як інформація в обслуговуючій і виробничій сферах є переважно побічною або ж результатом діяльності, то у фінансах вона є одночасно і сировиною, і продуктом (результатом) фінансово-економічної діяльності. Відомо, що для підтримання та покращення ефективності ведення господарської діяльності підприємства здійснюється контроль та ведеться аналіз показників економічної активності платника податків. Бухгалтерський облік і податкове рахівництво, на яких базується податкова звітність, є першочерговими та єдиними постачальниками потрібної інформації стосовно напрямів розвитку суб'єкта господарювання і стану, відповідним чином, саме така інформація і утворює інформаційну базу для ведення контролю та аналізу одержаних первинних та зведених фінансових, особисто податкових, показників. Так як податкова звітність утворюється, ґрунтуючись на даних бухгалтерського обліку та податкового рахівництва, то дані стосовно фінансово-господарського стану платника податків повторюється, дуже утрудняються. Більш того, виникає розбіжність в даних, адже, зазвичай, вони не є систематизованими та автоматизованими.

Податкові розрахунки та сформована на їх підґрунті податкова звітність є надзвичайно важливим елементом документообігу платника податків.

Відмовляючись від паперової звітності, прискорюється документообіг та результативність ухвалення управлінських рішень, базуючись на даних обліку в податках. На сьогодні, у платників податків є можливість надавати податкову звітність, використовуючи електронний сервіс «Кабінет платника податків». Для застосування цього сервісу платники податків мусять мати електронний цифровий підпис. Відповідно до даних Державної фіскальної служби України, найбільша кількість платників податків, які використали електронний цифровий підпис для застосування сервісу «Електронний кабінет платника податків», зосереджена у м. Київ. Це 142 тис. осіб. Для порівняння варто зазначити, що у Харківській області кількість платників податків, які користуються ЕЦП, складає 72,4 тис. осіб, у Дніпропетровській – 65,8 тис. осіб, Запорізькій – 43,7 тис. осіб, Львівській – 43,1 тис. осіб, а областями з найнижчими показниками є Чернівецька (10,2 тис. осіб), Луганська (10,6 тис. осіб) і Волинська (11,9 тис. осіб).

Прогресивні навички у сфері уніфікації податкової звітності ілюструє Швеція, яка реформувала податкову систему за принципом «єдина декларація – єдиний рахунок, єдиний платіж – єдина адреса (платежу)». Більш того, кожен громадянин Швеції має єдиний фіскальний номер (ID), що являє собою

уніфіковану форму державного обліку населення. Завдяки цьому, у платників податків є можливість виплачувати податкові платежі одним дорученням, а потім вже податкові органи розподіляють кошти за належними рахунками. Такою прозорою та ефективною системою єдиного рахунку користуються також Данія та Велика Британія.

Відповідно до даних Doing Business, українські платники податків витрачають 327,5 год/рік на облік у податках та формування податкової звітності. Відомо, що Україна розміщується на 43-му місці стосовно складності податкової системи, витрат часу на створення податкової звітності. Найнижчим відповідним показником може похизуватися Люксембург, де зазначений показник становить лише 55 год/рік.

Якщо відбудеться повна комп'ютеризація та буде здійснюватися забезпечення автоматизації інформаційно-аналітичної роботи, то контроль на базі платників податків та в податкових органах зможе функціонувати автоматично. Коли всі платники податків будуть надавати податкові декларації та додаткову звітність в електронній формі, податкові органи зможуть мати повну базу, яка буде необхідна для реалізації автоматичного контролю. Також у податкових органів буде можливість автоматично виконувати візуальну перевірку коректності заповнення декларацій відповідно до чинного податкового законодавства, контролювати правильність розрахування показників, вчасності її подання згідно зі встановленими термінами, виявляти спроби ухилення від оподаткування.

Застосовуючи інноваційні засоби телекомунікації, у платників податків і податкових органів буде можливість утворювати в режимі онлайн звіти за певними запитамі. Тож податкові органи зможуть одержати суцільну інформацію стосовно всіх платників податків, за видами економічної діяльності, значеннями податкових декларацій чи щодо певного платника податків стосовно сплачених сум податкових платежів за визначений період в «один клік». Окрім цього, платники податків зможуть контролювати власну господарську діяльність, зіставляти показники, помічати тенденцію та формувати автоматичний прогноз на майбутній податковий період.

Тож задля досягнення підвищення ефективності роботи учасників податкових відносин потрібно:

- використовувати оновлені (сучасні) телекомунікаційні технології та електронні сервіси;
- впроваджувати електронний документообіг та обов'язкове охоплення ним всіх платників податків, ідентифікувати платників, використовуючи електронні цифрові підписи;
- спростити податкові звітності;
- автоматизувати контроль та аналіз, запровадити можливість автоматичного формування додаткової звітності за запитамі;
- побудувати податкову системи за принципом «єдина декларація»

—
єдиний рахунок (платіж)».

Підсумовуючи, варто зазначити, що важливість автоматизації обліку в податках та створення податкової звітності є непереоціненою та досить високою.